

Broj:06-07-25-804/17
Sarajevo, 16.5.2017. godine

PRIMLJENO: 25.05.2017			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Kadri broj	Broj priloga
01050-19	1344	17	

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
-Kolegij Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH -

Predmet: Informacija o stanju pravosuđa u Bosni i Hercegovini,
—dostavlja se,

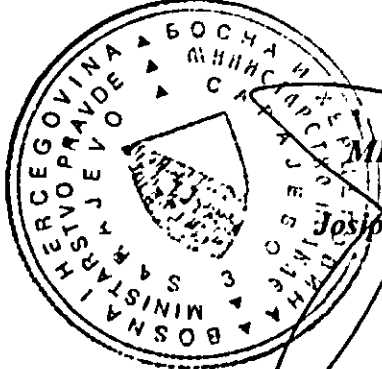
Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 88. sjednici, održanoj 18. 1. 2017. godine, upoznalo se s Inicijativom Mladena Bosića, zamjenika predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, koju je Kolegij Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH razmatrao na 42. sjednici i kojom je zatraženo od Vijeća ministara da u roku od 30 dana, dostavi informaciju o stanju pravosuđa u Bosni i Hercegovini, s posebnim osvrtom na borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije.

Za pripremu informacije zaduženo je Ministarstvo pravde BiH, koje je relevantne podatke prikupilo od Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine, na temelju kojih je sačinjena *Informacija o stanju pravosuđa u Bosni i Hercegovini s posebnim osvrtom na borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije.*

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 100. sjednici, održanoj 4. 5. 2017. godine, razmotrilo je i usvojilo Informaciju uz korekcije u predloženim Preporukama. Vijeće ministara BiH je zaključilo da: *"Iako dosadašnji rezultati pokazuju pozitivne pomake, Vijeće ministara ipak smatra da nije postignuta zadovoljavajuća razina borbe protiv organiziranog kriminala i korupcije i poziva sva nadležna tijela da ulože dodatne napore i svako iz okvira svoje nadležnosti poduzme sve mjere u cilju suzbijanja svih oblika korupcije i organiziranog kriminala."*

Sukladno zaključku Vijeća ministara BiH u prilogu dostavljamo korigiranu Informaciju u kojoj su brisane Preporuke 2. i 3.

S poštovanjem,

MINISTAR
Josip Grubeša

Prilog:- Informacija (tri jezičke verzije x 2),
- CD (Informacija tri jezičke verzije).

ИНФОРМАЦИЈА О СТАЊУ ПРАВОСУЂА У БИХ С ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА БОРБУ ПРОТИВ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА И КОРУПЦИЈЕ

УВОД

У складу са уставним и територијалним уређењем у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: БиХ) постоје четири судска система: судски систем БиХ, судски систем Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Ф БиХ), судски систем Републике Српске (у даљем тексту: РС) и судски систем Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: БД).

Устав БиХ не садржи одредбе које се односе на редовно правосуђе у БиХ, односно на судску власт уопште, осим одредаба које се односе на Уставни суд БиХ. Устав Ф БиХ садржи одредбе којима се утврђују општа начела судске власти у Ф БиХ, затим преглед организације судских институција по нивоима власти у Ф БиХ, статус, избор, права и обавезе судија и сл. Устав РС посебно обрађује судску власт, основна начела правосуђа, статус, права и обавезе судија. Статут БД садржи релевантне одредбе о судовима.

Устав БиХ не садржи одредбе које се односе на Тужилаштво БиХ. Такође, тужилаштва нису уставна категорија у Ф БиХ. Устав РС посебно обрађује тужилаштва у РС, а и Статут Брчко дистрикта тужилаштво БД.

РЕДОВНИ СУДОВИ

У БиХ постоје четири закона о судовима којима су основани судови и уређена надлежност, организација, унутрашња структура, финансирање и друга питања која су од значаја за њихово функционисање (Закон о Суду БиХ, Закон о судовима у ФБиХ, Закон о судовима у РС и Закон о судовима БД БиХ).

На нивоу БиХ постоји Суд БиХ који је организован тако да жалбе на властите одлуке рјешава Апелационо вијеће истога Суда, што може изазвати сумњу да се тиме умањује право свакога грађанина да његову осуду или казну преиспита виши суд, а такво законско рјешење није у складу с чланом 2. Међународног пакта о грађанским и политичким правима. Посебну димензију овоме даје чињеница да судије Апелационог вијећа именује и бира годишњим распоредом предсједник Суда БиХ, што уистину даје велика овлашћења предсједнику Суда. Таква организација суда није позната у континенталним правним системима.

Ентитети у БиХ имају своје заокружене судске системе као и Брчко дистрикт. Оно што је заједничко свим трима системима јесте да имају опште судове првог и другог степена који се у Федерацији БиХ зову општински и кантонални/жупанијски, а у Републици Српској основни и окружни судови, док је у Брчко дистрикту Основни и Апелациони суд. Осим тих судова, на нивоу ентитета постоје и Врховни суд Федерације и Врховни суд Републике Српске. Такође, у Републици Српској осим судова опште надлежности постоје и судови специјалне надлежности, а то су окружни привредни судови и виши привредни суд, који не постоје у Федерацији БиХ па је тај дио надлежности ријешен оснивањем привредних одјељења унутар постојећих општинских судова.

Број судова и судија

Број нетужилачког особља запосленог на неодређено и одређено вријеме у тужилаштвима у Ф БиХ износи 387 укључујући и особље које је ангажовано у оквиру ИПА 2012/2013 пројекта (рјешавање предмета ратних злочина) на одређено вријеме, што у односу на број тужилаца износи 1,80 по једном тужиоцу.

Број нетужилачког особља запосленог на неодређено и одређено вријеме у тужилаштвима у Републици Српској износи 211 укључујући и особље које је ангажовано у оквиру ИПА 2012/2013 пројекта (рјешавање предмета ратних злочина) на одређено вријеме, што у односу на број тужилаца износи 2,17 по једном тужиоцу.

У Брчко дистрикту запослено је 18 лица нетужилачког особља, што у односу на број тужилаца износи 2,00 по једном тужиоцу.

Дакле, у тужилаштвима у БиХ 803 лица су запослена, што у односу на број од 380 тужилаца који тренутно обављају дужност по једном тужиоцу је запослено 2,11 особа нетужилачког особља.

ВИСОКИ СУДСКИ И ТУЖИЛАЧКИ САВЈЕТ БИХ

Споразумом о преношењу одговорности Ф БиХ и РС формирано је ВСТС БиХ са одговорностима које се односе на цјелокупно правосуђе што укључује и тужилачку функцију. Надаље, потписивањем Споразума о преношењу надлежности потписнице су се договориле да вертикално пренесу одређене надлежности на конкретну институцију на нивоу БиХ. Важно је истаћи да је циљ потписивања споразума био управо, да се обједине надлежности над ентитетским правосуђима, како би ојачале независност правосуђа оснивањем једног Савјета са јединственим стандардима, дакле успостављање хармонизованог „заокруженог“ система правосуђа у цијелој држави са једнаким стандардима независности, професионалности и ефикасности. То је могуће постићи онда када носиоце правосудних функција бира један орган, уз напомену да је ријеч о институцији у којој су заступљени представници ентитетског правосуђа и да је Законом о ВСТС-у успостављен систем ентитетских подвјећа за предлагање кандидата.

У складу са законом, ВСТС је самосталан орган БиХ и има својство правног лица. У погледу улоге ВСТС-а, ВСТС у складу са Законом о ВСТС, као независни и самостални орган има задатак да осигура независно, непристрасно и професионално правосуђе.

Чланови Савјета су особе високих моралних квалитета и професионалне непристрасности, познате по ефикасности и стручности. Чланови Савјета су независни и непристрасни у обављању својих дужности. Одговорност чланова Савјета осигурана је Законом о ВСТС-у у којем се, између осталог, наводи да ће мандат члана Савјета престати ако не обавља своје дужности на правилан, ефикасан или непристрасан начин, ако не испуњава обавезе које проистичу из функције коју обавља због болести или других разлога, када почини дјело због којег не заслужује да обавља дужности у Савјету или када је правоснажно осуђен за кривично дјело за које закон предвиђа казну затвора, те у том случају мандат аутоматски престаје правоснажношћу осуђујуће пресуде.

Сваки члан Савјета, без обзира да ли обавља судску, тужилачку или адвокатску функцију или је представник извршне или законодавне власти, имају подједнако право гласа. У погледу одлучивања, Савјет поступа и одлучује као јединствени орган који одлучује већином гласова свих чланова који су присутни и који гласају. За кворум је потребно присуство најмање 11 чланова Савјета.

Савјет, има обавезу достављања годишњег извјештаја о раду у којем наводи своје активности и описује стање у судовима и тужилаштвима, укључујући и препоруке за његово побољшање. Извјештај се доставља Парламентарној скупштини БиХ, Савјету министара БиХ, Парламенту ФБиХ, Народној скупштини РС, скупштинама кантона, Скупштини БД, Министарству правде БиХ и ентитетским министарствима правде. Важно је напоменути да се извјештај доставља у сврху информисања и да се исти не усваја од стране наведених органа, али на позив напријед наведених органа, предсједник или други овлашћени представник Савјета има обавезу да директно образложи извјештај и одговори на питања посланика односно чланова другог органа. Кроз расправу о извјештају и закључке могу се дати оцјене, сугестије и приједлози који не оспоравају самосталност Савјета.

За вријеме обављања функције у ВСТС-у, чланови Савјета имају право на одсуство са своје службене функције како би обављали дужности у Савјету и имају право за вријеме оваквог одсуства наставити примати плату и друге накнаде од свог послодавца. Члановима Савјета припада посебна накнада за рад у Савјету, чију висину одређује Савјет министара БиХ.

Питање могућег постојања сукоба интереса је регулисано одговарајућим одредбама Закона о ВСТС БиХ, те конкретније Пословником ВСТС.

Именовања и мандат носилаца правосудне функције

Све носоце правосудне функције именује ВСТС у складу са Законом о ВСТС-у, и подзаконским актима које доноси ВСТС БиХ.

Законом о ВСТС-у је прописано да се судије и тужиоци именују на неодређен мандат, односно до испуњавања услова за обавезан одлазак у пензију, то јест 70 година живота.

Оцјењивање рада судија

Одредбама Закона о судовима ФБиХ Закона о судовима РС и Закона о судовима БД предвиђено је да рад свих судија и предсједника судова подлијеже редовном годишњем вредновању, а које обухвата све аспекте судијског посла, укључујући предсједника суда.

У надлежности ВСТС-а је утврђивање критерија за оцјењивање рада судија и тужилаца. Оцјењивање рада носилаца правосудних функција врши се најмање једном годишње у складу са критеријима које утврди ВСТС. Оцјењивање рада судија врши предсједник суда, а оцјењивање рада предсједника суда врши предсједник непосредно вишег суда. Вредновање рада изражава се бројчано и описном оцјеном у распону од 1 до 5, те обухвата све аспекте судијског посла: квантитет, квалитет и преданост судијском послу, а које обухвата ажурност у раду, стручност, те однос према раду и обављању судијске дужности.

Законом о Суду БиХ није уређено питање оцјењивања рада судија, као ни предсједника Суда БиХ.

Оцјењивање рада тужилаца

Закон о Тужилаштву БиХ, ентитетски закони о тужилаштвима, Закон о Тужилаштву БД, као и кантонални закони о тужилаштвима, нису прописали обавезу оцјењивања рада главних тужилаца, замјеника главног тужиоца и тужилаца. Међутим, ВСТС је утврдило критерије за оцјењивање рада тужилаца, који се примјењују на оцјењивање рада главних окружних и кантоналних тужилаца. Према поменутим критеријима главни тужилац оцјењује рад замјеника главног тужиоца и тужиоца, док оцјењивање рада главног

тужноца окружног и кантоналног тужилаштва врши главни републички тужилац, односно главни федерални тужилац.

Законом о Тужилаштву БиХ није уређено питање оцјењивања рада главног тужноца, као ни замјеника и тужилаца.

Дисциплински поступци

Судија, тужилац, додатни судија, укључујући и предсједнике судова, главне тужиоце и њихове замјенике, дисциплински су одговорни за законом прописане дисциплинске прекршаје које су учинили с умишљајем или из нехата. ВСТС преко својих дисциплинских органа врши своје овласти у дисциплинском поступку.

У складу са Законом о ВСТС- у, судија или тужилац може бити разријешен дужности у дисциплинском поступку због теже повреде службене дужности. „Дисциплинска мјера разрешења од дужности одређује се само у предметима у којима је утврђен озбиљан дисциплински прекршај, а из тежине прекршаја је јасно да је прекршилац неподобан или недостојан да даље врши дужност“.

Дисциплинске поступке покреће Канцеларија дисциплинског тужноца, а исте води првостепена и другостепена дисциплинска комисија, које у складу са Законом, именује предсједник ВСТС-а. Дисциплински поступак се води по правилима судског поступка. Вођење дисциплинског поступка против судија и тужилаца је прописано Законом о ВСТС-у и Пословником ВСТС-а.

Ваља напоменути да се примјењују потпуно иста правила и за тужиоце, како у погледу поступка именовања, тако и у погледу дисциплинске одговорности.

ВСТС је усвојио и објавио етичке кодексе за судије и тужиоце који се редовно дистрибуирају новоизабраним судијама и тужиоцима, а исти су доступни и на веб страници ВСТС-а. Ови кодекси представљау свеобухватан низ начела која се односе на етичка питања са којима се судије и тужиоци суочавају у радној и животној средини, те разрађују темељне стандарде етичког понашања судија и тужилаца у БиХ.

Обука

Центар за едукацију судија и тужилаца Ф БиХ и Центар за едукацију судија и тужилаца РС, у сарадњи са, и под надзором ВСТС-а, организују континуирано стручно усавршавање за именоване судије и тужиоце, те почетну обуку за особе које се намјеравају бавити професијом судије или тужноца.

Стручно усавршавање обавезно је за све судије и тужиоце. Специјализоване обуке за судије и тужиоце осигуравају се за поједине области права, као што су малољетничка правда, поступање у предметима ратних злочина за судије и тужиоце који раде на тим предметима, заштита права интелектуалног власништва, али и друге области права, углавном према основној подјели на рефератима у судовима, а то је кривична, грађанска и управна област. Ове три основне гране права се даље гранају на подобласти: радно, привредно, породично, прекршајно, малољетничко право итд.

НЕЗАВИСНОСТ ПРАВОСУЂА

Уставом Ф БиХ, Уставом РС и Статутом БД, као и законима о судовима у Ф БиХ, РС и БД утврђена су основна начела према којима су судови самостални и независни, суде на основу Устава и закона, те нико не смије утицати на независност и непристрасност судије при одлучивању у предметима који су му додијељени.

Постојећи законски оквир не успоставља хијерархијски систем у организацији судова, нити су судови више инстанце стављени у надређени положај у односу на судове ниже инстанце, у смислу провођења надзора или издавања инструкција. Врховни судови, односно судови виших инстанци могу преиспитивати судске одлуке само поводом правних лијекова у поступку прописаном уставом или законом.

Независност правосуђа у БиХ се гарантује кроз институционалну независност правосудних органа, осигуравањем неопходних средстава, финансијске сигурности, неопозивости и имунитета судија, али и кроз индивидуалну независност сваког судије приликом доношења судске одлуке, на основу чињеница и у складу са законом, без икаквих ограничења и непрописних утицаја. Индивидуална независност судија у БиХ се манифестује кроз судијски статус (сталност судијске функције), аутономност примјене права у конкретним случајевима, начину избора на судијску функцију, напредовање у каријери, итд.

Странке и други грађани имају право подношења притужбе на рад судије кад сматрају да постоји било какав недозвољен утицај на његово поступање. Ове притужбе се упућују Канцеларији дисциплинског тужиоца ВСТС-а.

НЕПРИСТРАСНОСТ

Законодавство осигурава непристрасност правосудних институција и носилаца правосудних функција. Овим прописима осигурано је да независан, непристрасан и законом установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о правима и обавезама или основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против странке.

Законодавство осигурава непристрасност правосуђа примјеном члана 3. Закона о ВСТС-у, члана 3. Закона о судовима РС, члана 3. Закона о судовима у Ф БиХ, те члана 3. Закона о судовима БД.

Непристрасност је у законима о тужилаштвима прописана посредно кроз заштиту остваривања људских права и слобода гарантованих уставом и то чланом 3. Закона о тужилаштвима РС, чланом 4. Закона о тужилаштву БД и сличним одредбама у свим кантоналним законима.

Странка која сматра да, и поред наведених законских начела и искоришћених редовних правних средстава, није третирана на фер и непристрасан начин, може поднијети притужбу Канцеларији дисциплинског тужиоца ВСТС-а.

ФИНАНСИРАЊЕ ПРАВОСУЂА

Надлежни законодавни органи одобравају буџете за судове и тужилаштва у БиХ, што значи да се судови и тужилаштва у БиХ финансирају из 14 различитих извора (буџет БиХ, буџет Ф БиХ, буџет РС, 10 кантоналних буџета и буџет Брчко дистрикта).

Плате и накнаде судија и тужилаца су регулисане Законом о платама судија и тужилаца у правосудним институцијама на нивоу БиХ, Законом о платама и накнадама судија и тужилаца у Ф БиХ, Законом о платама и накнадама у РС и Законом о платама и накнадама судија и тужилаца у БД.

Основне плате судија и тужилаца, у зависности од нивоа су од 2.400,00- 4.400,00 КМ. Осим основне плате судијама и тужиоцима припада и додатак на минули рад у износу од 0,5% основне плате за сваку годину радног стажа.

Основна мјесечна плата се годишње коригује за проценат повећања просјечне мјесечне нето плате у БиХ израчунате за календарску годину када пређе износ од 800,00 КМ.

Финансијски извјештаји

У складу са чланом 86. Закона о ВСТВ-у "Судије и тужиоци достављају ВСТС-у годишњи финансијски извјештај" у којем наводе, између осталог, активности које су обавили ван своје дужности судије односно тужиоца, укључујући износе које су наплатили. Финансијски извјештај укључује информације о брачном другу и дјечи са којима живе у истом домаћинству, а појединачни лични финансијски извјештаји носилаца правосудне функције нису доступни јавности.

ПРИМЈЕЊИВИ ЗАКОНИ

Законодавна реформа у области кривичног права имала је за циљ осигуравање услова за ефикаснију борбу против корупције и организованог криминала, увођење нових метода у борби против најсложенијих облика криминала, убрзање кривичног поступка и заштиту људских права и слобода, кроз усклађивање са међународним стандардима. Поред реформе кривичног законодавства, један од стратешких циљева било је повећање ефикасности у рјешавању парничних предмета увођењем модерних закона који су у складу са европским стандардима.

Од периода доношења низа почетних реформских закона, динамика законодавне реформе је опала. Ипак, у међувремену су усвојени значајни прописи попут закона о сузбијању организованог и најтежих облика привредног криминала у РС-у и у ФБиХ. Кривични закони, закони о кривичном, парничном и извршном поступку у неколико наврата су мијењани и допуњавани, а усвојени су ентитетски закони о заштити и поступању са дјецом и малољетницима у кривичном поступку,

Суд БиХ у свом раду примјењује законе које донеси Парламентарна скупштина БиХ, као нпр. Кривични закон БиХ, Закон о кривичном поступку БиХ, Закон о парничном поступку пред Судом БиХ, Закон о извршном поступку пред Судом БиХ, Закон о управним споровима БиХ...

Судови у Ф БиХ и РС примјењују посебне ентитетске процесне и материјалне законе, а судови БД примјењују законе БД, те је донијето више закона у истовјетном тексту, материјалних и процесних (Закон о стварним правима, Закон о стечајном поступку, Закон о извршном поступку и сл), а приликом измјена и допуна наведених закона не постоји обавеза законодавних органа за усаглашавање наведених текстова.

Такође, судови у БиХ примјењују и бивши Кривични закон СФРЈ за кривична дјела почињена у периоду прије ступања на снагу нових кривичних закона ентитета, БиХ или БД, осим у случају када је новији закон блажи за починиоца.

Како се углавном ради о одвојеној надлежности, не постоји хијерархијски однос између закона БиХ и ентитетских закона.

Међутим, у неким случајевима се пред Судом БиХ примјењују одредбе ентитетских закона. Тако је према члану 7. став (2) Закона о Суду БиХ, Суд БиХ надлежан за кривична дјела утврђена законима ФБиХ, РС и БД када та кривична дјела угрожавају суверенитет, територијални интегритет, политичку независност, националну безбједност и међународни субјективитет БиХ, те када могу имати озбиљне реперкусије или штетне посљедице на привреду БиХ или могу изазвати друге штетне посљедице за БиХ или могу

изазвати озбиљну економску штету или друге штетне посљедице ван територије датог ентитета или БД. Везано за питање надлежности Суда БиХ потребно је истаћи и то да је Законом о кривичном поступку БиХ (у даљем тексту:ЗКП БиХ) у члану 27. Прописано, да ако постоје важни разлози, Суд БиХ може вођење поступка за сва кривична дјела из своје надлежности, изузев за кривична дјела против интегритета БиХ, пренијети рјешењем суду на чијем је подручју кривично дјело извршено или покушано, а најкасније до заказивања главног претреса.

Када је ријеч о предметима ратних злочина, чланом 27а. ЗКП БиХ посебно је регулисано преношење вођења поступка у овој врсти предмета, односно дефинисани су критерији на основу којих Суд може рјешењем пренијети вођење поступка другом суду на чијем је подручју покушано или извршено кривично дјело, најкасније до заказивања главног претреса. Такође, чланом 449. ЗКП БиХ је прописао да предмете из надлежности Суда БиХ примљене у рад код других судова до ступања на снагу овог закона, довршавају ти судови, уколико је у тим предметима оптужница потврђена, односно ступила на правну снагу, а предмете из надлежности Суда БиХ примљене у рад код других судова, односно тужилаштва, у којима оптужница није ступила на правну снагу, односно није потврђена, довршит ће мјесно надлежни судови, осим ако Суд БиХ одлучи да преузме такав предмет, а узимајући у обзир тежину кривичног дјела, својства починиоца и остале околности важне за оцјену сложености предмета.

У складу са наведеним важно је истаћи као „спорно питање“ надлежност Суда БиХ, односно могућности да овај Суд поступа по кривичним дјелима утврђеним кривичним законима ентитета, тзв. „проширена“ кривична надлежност (члан 7. став 2. Закона о суду БиХ). Засигурно је ријеч о врло важном, понајприје процесном питању о којем не постоји јединствено мишљење ни у стручној јавности. О овом се питању врло често расправља, понекад без било каквог чињеничног или стручног утемељења чак и када о њему расправљају носници високих правосудних функција.

Према доступним информацијама, Суд БиХ је у 22 предмета засновао своју надлежност на основу члана 7. став 2. Закона о Суду БиХ од почетка примјене Закона, док се у 5 предмета огласио стварно ненадлежним за вођење кривичног поступка. И из овога је податка јасно „да досадашња пракса Суда БиХ, нажалост, није успјела изградити уједначене и хармонизоване правне ставове, критерије и стандарде у погледу примјене одредбе члана 7. став 2. Закона о Суду БиХ.

Из доступних информација се примјећује да је Суд БиХ у већини таквих предмета своју проширену надлежност образлагао врло уопштено, недоследно и без конкретизације, просто је подводећи без ближег образложења под критерије из члана 7. став 2. Закона, а у значајном броју случајева образлагање је чак и изостајало.

РЕЗУЛТАТИ РАДА

Разлози за постојање великог броја неријешених предмета

Из извјештаја које сваке године сачињава ВСТС БиХ, видљиво је да у судовима у БиХ постоји велики број неријешених предмета.

Главни разлози (идентификовани од стране судова) за постојање великог броја неријешених предмета су недовољан број носилаца правосудних функција и административног особља, велик прилив нових предмета, заостаци из ранијих година, честа одсуства судија (најчешће боловања), недоступност странака, честа одлагања рочишта (на захтјев странака или због потребе вјештачења), недовољна ангажованост

рада судија на старим предметима, задужење судије у више реферата и велики број пресигнација, те остали разлози (материјална средства, дотрајала опрема, и сл.).

ВСТС прикупља и анализира податке о години иницирања неријешених предмета, а за предмете на вишим судовима и годину запримања жалбених предмета.

Неријешени предмети пред судовима

На дан 31.12.2016. године на судовима у БиХ чекају на рјешавање:

-2 предмета који су иницирани пред судовима 1991. године, 4 предмета из 1993, један предмет из 1994, 6 предмета из 1995 године,....137 предмета из 2004., 164 из 2005., ..., 22.497 предмета из 2013. године, 34.306 из 2014. године, 72.505 предмета из 2015. године и 191.207 предмета из 2016. године, што укупно износи 337.480 предмета.

Статистички подаци о броју неријешених предмета

Проток предмета у судовима у БиХ у 2016. години (без комуналних предмета):

Неријешени предмети	1.1.2016.	372.775
Примљени предмети у	2016.	389.601
Рјесени до	31.12.2016.	424.896
Нерјешени	31.12.2016.	337.480

Дакле, укупан број неријешених грађанских, кривичних, управних и извршних предмета на судовима у БиХ са 31.12.2016. године износио је 337.480 (у овај број нису укључени тзв. „комунални предмети“).

Од наведеног броја нерјешених је:

-кривичних- 21.564;
-парничних- 113.916;
-извршних- 92.778;
-привредни, управни, прекршајни, ванпарнични и земљишно-књижни-укупно 109.222 предмета.

Проток комуналних предмета у судовима у БиХ у току 2016. године

Неријешено на 1.1.2016.	1.782.942
Примљено у 2016.	268.993
Ријешено у 2016.	275.010
Неријешено на 31.12.2016.	1.776.925

Укупан број неријешених предмета за наплату комуналних услуга је 31.12.2010. године износио 1.531.224, а 31.12.2016. године износи 1.776.925, односно за 6 година је увећан за 245.701 предмет што износи 16%.

Дакле, укупан број свих нерјешених предмета на судовима у БиХ износи 2.114.405 предмета.

Застаре у судовима у 2016. години

Судови у БиХ су исказали 67 кривичних предмета завршеним током 2016. године због тога што је наступила застарјелост кривичног гоњења након подизања оптужнице или током извршења изречених кривичних санкција (Суд БиХ-4 предмета, Брчко дистрикт-5; Ф БиХ-11 и РС- 47 предмета).

Такође, 81 прекршајни предмет је исказан завршеним због наступања застарјелости покретања или вођења прекршајног поступка (БД-4 предмета, Ф БиХ-33 и РС 44 предмета).

Нерјешени предмети у тужилаштвима у БиХ

У тужилаштвима у Босни и Херцеговини је пренесено из 2015. године 11.504 пријава, у току 2016. године запримљено 25.132 пријаве, у току 2016. године ријешено 26.312 пријава, те је у текућу годину пренесено 10.324 нерјешене пријаве.

У тужилаштвима у Босни и Херцеговини је пренесено из 2015. године 4.119 нерјешених истрага, у 2016. години наређено је (истраге у току) 18.520, а ријешене су 18.594 истраге.

Застаре у тужилаштвима у 2016. години

195 предмета против познатих починалаца су тужилаштва исказала завршеним током 2016. г. због тога што је наступила застарјелост кривичног гоњења до подизања оптужнице (Тужилаштво БиХ-12, Тужилаштво БД-5, тужилаштва у Ф БиХ-158 и тужилаштва у РС-20).

КРИВИЧНА ДЈЕЛА ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА

Тужилаштво БиХ

Нерјешене пријаве:

За кривична дјела организованог криминала на дан 31.12.2016. године, у Тужилаштву БиХ нерјешених пријава је било 66. Од укупног броја нерјешених пријава, 34 пријаве су запримљене у 2016. години, 12 пријава у 2015. години, 14 пријава у 2014. години, четири пријаве у 2013. години и по једна пријава у 2010. и 2012. години.

С обзиром на врсту кривичног дјела, од 66 нерјешених пријава, 52 пријаве су поднесене за основни облик кривичног дјела Организовани криминал из члана 250. став (1) КЗБиХ, док су по двије пријаве поднесене за квалификоване облике овог дјела из става (2) и (3). За кривично дјело Удруживање ради чињења кривичних дјела из члана 249. став (1) поднесене су три пријаве, те по једна пријава за кривична дјела: Кријумчарење људи из члана 189. став (1); Организовање групе људи или удруживање за кријумчарење или растурање неоцаринјене робе из члана 215. став (1); Лажно пријављивање из члана 234. став (1); Договор за учињење кривичног дјела из члана 247.

Нерјешене истраге:

За кривична дјела организованог криминала на дан 31.12.2016. године, у Тужилаштву БиХ нерјешених истрага је било 41. Од укупног броја нерјешених истрага, 14 предмета је запримљено у 2016. години, 6 предмета у 2015. години, 3 предмета у 2014. години, 5 предмета у 2013. години, по три предмета у 2012. и 2011. у години, по два предмета у 2010. и 2009. години, два предмета у 2007. години и један предмет у 2006. години.

С обзиром на врсту кривичног дјела, од 41 нерјешене истраге, 24 истраге се воде за основни облик кривичног дјела Организовани криминал из члана 250. став (1) КЗБиХ, док се три истраге воде за квалификовани облик овог дјела из става (2). По три истраге се воде за кривична дјела: Удруживање ради чињења кривичних дјела из члана 340. и Организовани криминал из члана 342. КЗФБиХ. По једна истрага се води за кривична

дјела: Недозвољено оружје и друга средства борбе из члана 193а. став (1); Неовлашћен промет опојним дрогама из члана 195. став (1); Финансирање терористичких активности из члана 202. став (2); Недопуштена трговина из члана 212; Кријумчарење из члана 214. став (1); Организовање групе људи или удруживање за кријумчарење или растурање неопцарињене робе из члана 215. став (1); Злоупотреба положаја или овлаштења из члана 220. став (2).

Тужилаштва Ф БиХ

Неријешене пријаве:

За кривична дјела организованог криминала на дан 31.12.2016. године, у тужилаштвима у Федерацији БиХ неријешених пријава је седам. Од укупног броја неријешених пријава, двије пријаве су запримљене у 2016. години, три пријаве у 2015. години и двије пријаве у 2014. години.

С обзиром на врсту кривичног дјела, од седам неријешених пријава, двије пријаве су поднесене за кривично дјело Удруживање ради чињења кривичних дјела из члана 340. став (1) и (2), док је пет пријава поднесено за кривично дјело Организовани криминал из члана 342. става (1) (двије пријаве) и став (3) (три пријаве).

Неријешене истраге:

У тужилаштвима у Федерацији БиХ на дан 31.12.2016. године, нема евидентираних неријешених истрага.

Тужилаштва РС

Неријешене пријаве:

За кривична дјела организованог криминала на дан 31.12.2016. године, у тужилаштвима у Републици Српској неријешених пријава је било четири. Све неријешене пријаве су запримљене у 2016. години.

С обзиром на врсту кривичног дјела, све пријаве су поднесене за кривично дјело Организовани криминал из члана 383а. КЗРС.

Неријешене истраге:

За кривична дјела организованог криминала на дан 31.12.2016. године, у тужилаштвима у Републици Српској неријешених истрага је било 17. Од укупног броја неријешених истрага, 7 предмета је запримљено у 2016. години, 5 предмета у 2015. години, 3 предмета у 2014. години и 2 предмета у 2010. години.

С обзиром на врсту кривичног дјела, од 17 неријешених истрага, двије истраге се воде за кривично дјело Злочиначко удружење из члана 383. став (1) КЗРС, док се 15 истрага води за кривично дјело Организовани криминал из члана 383а. став (1) (осам пријава) и став (2) седам пријава.

Тужилаштво БД

За кривична дјела организованог криминала на дан 31.12.2016. године, у Тужилаштву Брчко дистрикта БиХ није било неријешених пријава и истрага.

Пресуђени предмети

Суд БиХ

У 2014. години, за кривична дјела организованог криминала пресуђено је укупно у 49 предмета против 65 лица. За два лица изречена је казна дуготрајног затвора, за два лица казне преко 10 година затвора, док је за 7 лица изречена казна више од три а мање од 10 година затвора. У овој години је 41 лице осуђено казном затвора од једне до три године, за 4 лица изречена је казна затвора до једне године, а за 9 лица изречена је условна осуда.

У 2015. години, за кривична дјела организованог криминала пресуђено је 29 предмета против 36 лица. За 5 лица изречена је казна затвора преко три године од којих је једно лице осуђено на 5 а друго на 7 година. За 22 лица изречена је условна осуда, а 9 лица осуђено је казном затвора мањом од три године.

У 2016. години пред овим Судом у 6 предмета осуђено је 12 лица, од којих једно лице казном затвора од 10 година, два лица на казну затвора преко три године, за 8 лица изречена је казна затвора до три године, а за једно лице условна осуда.

У 2014. и 2015. години за кривична дјела организованог криминала донесена је укупно по једна ослобађајућа пресуда, а у 2016. години 4 ослобађајуће пресуде.

Дакле, од 113 пресуђених лица у период 2014-2016. година, 19 лица је осуђено казном затвора преко три године, 51 лице до три године, а за 32 лица је изречена условна осуда.

Судови у ФБиХ

У 2014. години, за кривична дјела организованог криминала пресуђена су 2 предмета против 8 лица. За 4 лица изречена је казна мања од једне године, за два лица преко једне, а мање од 3 године и за два лица преко три године.

У 2015. години, у два предмета пресуђено је 7 лица, којим је изречена казна затвора од једне године до 3,6 година.

У 2016. години пред овим судовима пресуђено је 7 лица, те је за три лица изречена казна затвора до три године, за три лица преко три године, а једном лицу казна од 11,9 година затвора.

Дакле, у ФБиХ судови су у периоду од 2014-2016. године осудили на казну затвора 22 лица за кривична дјела организованог криминала од којих је за 9 лица изречена казна затвора преко три године, а за 13 лица казна мања од три године затвора.

Судови у РС

У 2014. години није било пресуђених предмета за кривична дјела организованог криминала, а у 2015. години у 9 предмета осуђено је 29 лица, од којих је за 9 лица изречена казна затвора до једне године, за 5 лица казна затвора од једне до три године, за 7 лица казна затвора од три до пет година и за 7 лица казна затвора преко пет година, од тога за једно лице 11 година затвора. У 2015. години једном лицу је изречена условна осуда.

У 2016. години у 4 предмета осуђено је 11 лица од којих је за пет лица изречена казна затвора до три године, а за 6 лица казне више од пет година (једно лице 11 година).

Дакле, у РС судови су у периоду од 2014-2016. године осудили на казну затвора 29 лица за кривична дјела организованог криминала од којих је за 19 лица изречена казна затвора преко три године, за 9 лица казна испод три године затвора и једном лицу условна осуда.

Наведена статистика потврђује да оваква казнена политика у Босни и Херцеговини не може донијети значајне резултате на пољу борбе против организованог криминала, иако

је законодавац снажно осудио кривична дјела организованог криминала, изражавајући тај став кроз предвиђање прилично оштрих казни за починиоце таквих деликата. Судови нису користили репресију коју им је законодавац ставио на диспозицију.

КОРУПТИВНА КРИВИЧНА ДЈЕЛА

Сва коруптивна кривична дјела у четири кривична закона у Босни и Херцеговини нису обухваћена у посебним главама. Посебне главе у кривичним законима чине кривична дјела против службене дужности (Глава XIX –КЗ БиХ, Глава XXVII-КЗ РС, Глава XXXI-КЗ Ф БиХ и БД), која представљају противправна понашања управљена против правилног функционисања јавних служби која врше службена или овлашћена лица у вршењу своје службене дужности или у вези са њеним вршењем. Поједина кривична дјела сврстана су у неке друге групе кривичних дјела, јер им је примарни објекат заштите нека друга вриједност.

Како су коруптивна кривична дјела позиционирана у различите главе кривичних закона, ВСТС због својих потреба код извјештавања, а и због потреба носилаца правосудне функције, израдио је *„Листу коруптивних кривичних дјела у кривичним законима у Босни и Херцеговини“*, којој припада 12 кривичних дјела из Кривичног закона БиХ, по 20 кривичних дјела из кривичних закона Федерације БиХ и Брчко дистрикта БиХ, те 22 кривична дјела из Кривичног закона Републике Српске.

На основу прикупљених статистичких података од ВСТС-а БиХ за кривична дјела са *Листе коруптивних кривичних дјела у б/х правосуђу* слиједе подаци:

Суд БиХ

У 2013. години осуђено је 7 лица, од којих је за 3 лица изречена минимално прописана казна затвора (43%) и то за 2 лица због кривичног дјела „Примање дара и других облика користи“ и једно лице због кривичног дјела „Повреда слободе одређивања бирача“ (кумулативно изречена казна затвора 6 мјесеци и новчана казна у износу од 4000 КМ), а за 4 лица условна осуда (57%), и то за два лица због кривичног дјела „Примање дара и других облика користи“ и два лица због кривичног дјела „Злоупотреба положаја или овлашћења“.

У 2014. години осуђено је 8 лица, од којих је једном лицу изречена казна затвора испод законом прописаног минимума (12,5%) због кривичног дјела „Примање дара и других облика користи“, а за 7 лица условна осуда (87,5%) и то за 5 лица због кривичног дјела „Давање дара и других облика користи“, једно лице због кривичног дјела „Злоупотреба положаја или овлашћења“ и једно лице због кривичног дјела „Пријевара у служби“.

У 2015. години осуђено је 8 лица, од којих је за два лица изречена казна затвора испод законом прописаног минимума (25%) због кривичног дјела „Проневијера у служби“, једном лицу изречена минимална казна (12,5%) због кривичног дјела „Кријумчарење људи“, а за 5 лица условна осуда (62,5%) и то за 3 лица због кривичног дјела „Злоупотреба положаја или овлашћења“ и за два лица због кривичног дјела „Давање дара и других облика користи“.

Суд Босне и Херцеговине је у периоду од 2013. – 2015. године према прегледу правосудних пресуда по лицима у предметима корупције у БиХ, изрекао укупно: - 7 казни затвора (30%)- у 3 предмета казне испод законског минимума (13 %), у 4 предмета минимално прописане казне (17%) и - 16 условних осуда (70%).

Пред Судом БиХ у периоду од 2013. – 2015. године није било пресуда у којим је за коруптивна кривична дјела изречена казна изнад законом прописаног минимума.

Суд Босне и Херцеговине је у 2014. години донио једну, у 2015. години двије ослобађајуће пресуде.

У 2016. години Суд БиХ донио је четири ослобађајуће пресуде и 13 осуђујућих.

Тужилаштво БиХ

Са 31.12.2016. године у Тужилаштву БиХ било је 89 нерјешених пријава (и то из 2011. године 3 пријаве, из 2012. 4 пријаве, из 2013. 3 пријаве, из 2014. 7 пријава, из 2015. 18 пријава и из 2016. 54 пријаве)

Са 31.12.2016. године у Тужилаштву БиХ биле су 22 нерјешене истраге (и то из 2013. године 3 истраге, 2014. и 2015 године по 6 истрага и 2016. године 7 истрага).

Тужилаштво БиХ је у периоду од 2014. до 31.12.2016. године донијело укупно: 140 наредби за неспровођење истраге, 90 наредби за спровођење истраге, истрагу је обуставило у 40 случајева, а подигло 35 оптужница.

Судови у Ф БиХ

У 2013. години осуђена су 64 лица, од којих је за 7 лица изречена казна затвора испод законом прописаног минимума (11%), за два лица изречена је минимално прописана казна затвора (3,2%), док је према 5 лица изречена казна затвора изнад законског минимума (7,8%), а за 50 лица условна осуда (78%). Од 64 осуђена лица због кривичног дјела „Проневијера у служби“ осуђено је 27 лица, а због кривичног дјела „Злоупотреба положаја или овлашћења“ 29 лица.

У 2014. години осуђено је 96 лица, од којих је за 17 лица изречена казна затвора испод законом прописаног минимума (18%), за 4 лица изречена је минимално прописана казна затвора (4%), док је према 3 лица изречена казна затвора изнад законског минимума (3%), а за 72 лица условна осуда (75%). Од укупно 96 осуђених лица, њих 44 је осуђено због кривичног дјела „Проневијера у служби“, а 39 због кривичног дјела „Злоупотреба положаја или овлашћења“. Такође, судови у Федерацији Босне и Херцеговине изrekli су (у 2014. години) за три лица новчане казне, а за два лица уз казну затвора (кумулативно) изречена је новчана казна.

У 2015. години осуђено је 130 лица, од којих је за 15 лица изречена казна затвора испод законом прописаног минимума (11,5%), за 4 лица изречена је минимално прописана казна затвора (3%), док је према 6 лица изречена казна затвора изнад законског минимума (4,5%), а за 105 лица условна осуда (81%). Од укупно 130 осуђених лица, њих 55 је осуђено због кривичног дјела „Злоупотреба положаја или овлашћења“, а 40 због кривичног дјела „Проневијера у служби“.

Дакле, судови у Федерацији Босне и Херцеговине су у периоду од 2013. -2015. године према прегледу правоснажних пресуда по лицима у предметима корупције у Федерацији Босне и Херцеговине изrekli укупно: - 63 казне затвора (21,8%) и то у 39 предмета казне испод законског минимума (13,5 %), у 10 предмета минимално прописане казне (3,5%), у 14 предмета казне изнад законског минимума (4,8%)- 227 условних осуда (78,2%).

У 2016. години судови у Ф БиХ донијели су три одбијајуће, 9 ослобађајућих и 78 осуђујућих пресуда.

Тужилаштва у Ф БиХ

Са 31.12.2016. године у тужилаштвима у Ф БиХ било је 592 нерјешене пријаве (273 су запримљене 2016. године, 131 у 2015. години, 75 у 2014.години, док су остале из ранијих година)

Са 31.12.2016. године у тужилаштвима у Ф БиХ биле су 22 нерјешене истраге.

Судови у РС

У 2013. години осуђено је 49 лица, од којих је за 12 лица изречена казна затвора испод законом прописаног минимума (24,5%), за једно лице изречена је минимално прописана

казна затвора (2%), док је према 4 лица изречена казна затвора изнад законског минимума (8%), а за 32 лица условна осуда (65,5%). Од укупно 49 осуђених лица, њих 24 је осуђено због кривичног дјела „Проневјера“, а 19 због кривичног дјела „Злоупотреба службеног положаја или овлашћења“. У овој години судови су за 8 лица изrekli новчане казне, а за два лица уз казну затвора (кумулативно) изречена је новчана казна.

У 2014. години осуђено је 70 лица, од којих је за 10 лица изречена казна затвора испод законом прописаног минимума (14,5%), за једно лице изречена је минимално прописана казна затвора (1,5%), док је према 5 лица изречена казна затвора изнад законског минимума (7%), а за 54 лица условна осуда (77%). Од укупно 70 осуђених лица, 44 лица су осуђена због кривичног дјела „Проневјера“, а 20 лица због кривичног дјела „Злоупотреба службеног положаја или овлашћења“. У овој години судови су за 14 лица изrekli новчане казне, а за два лица уз казну затвора (кумулативно) изречена је новчана казна.

У 2015. години осуђено је 81 лице, од којих је за 13 лица изречена казна затвора испод законом прописаног минимума (16%), за 2 лица изречена је минимално прописана казна затвора (2,5%), док је према 4 лица изречена казна затвора изнад законског минимума (5%), а за 62 лица условна осуда (76,5%). Од укупно 81 осуђеног лица, 47 лица је осуђено због кривичног дјела „Проневјера“, а 31 лице због кривичног дјела „Злоупотреба службеног положаја или овлашћења“. У овој години судови су за 14 лица изrekli новчане казне, а за два лица уз казну затвора (кумулативно) изречена је новчана казна. Дакле, судови у Републици Српској су у периоду од 2013. -2015. године према прегледу правоснажних пресуда по лицима у предметима корупције у Републици Српској изrekli укупно:

- 52 казне затвора (26%) – и то у 35 предмета казне испод законског минимума (17,5 %), у 4 предмета минимално прописане казне (2%), у 13 предмета казне изнад законског минимума (6,5%); - 148 условних осуда (74%).

У 2016. години судови у РС донијели су пет ослобађајућих и 36 осуђујућих пресуда.

Тужилаштва у РС

Са 31.12.2016. године у тужилаштвима у РС било је 139 нерјешених пријава (111 је запримљено 2016. године, 24 у 2015. години, 3 у 2014.години, те једна пријава у 2012. години)

Са 31.12.2016. године у тужилаштвима у РС било је 50 нерјешених истрага.

Судови у БД БиХ

У 2013. години 4 лица су осуђена условном осудом (3 лица због кривичног дјела „Проневјера“ и једно лице због кривичног дјела „Склапање штетног уговора“).

У 2014. години 2 лица су осуђена условном осудом (једно лице због кривичног дјела „Злоупотреба власти у привредном пословању“ и једно лице због кривичног дјела „Злоупотреба положаја или власти). У овој години једно лице осуђено је новчаном казном од 5.000 КМ због кривичног дјела „Злоупотреба власти у привредном пословању“.

У 2015. години осуђено је 7 лица, од којих је за 2 лица изречена казна затвора испод законом прописаног минимума (29%) због кривичног дјела „Злоупотреба положаја или власти , за једно лице изречена је минимално прописана казна затвора (14%) због кривичног дјела „Злоупотреба положаја или власти, а за 4 лица условна осуда (57%) и то три лица због кривичног дјела „Проневјера“ и једно лице због кривичног дјела „Давање дара и других облика користи“.

Дакле, судови у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине су у периоду од 2013. -2015. године према прегледу правоснажних пресуда по лицима у предметима корупције у

Брчко дистрикту Босне и Херцеговине изrekli укупно: - 3 казне затвора (23%)- и то у 2 предмета казне испод законског минимума (15,5%), у једном предмету минимално прописана казна затвора (7,5 %), - 10 условних осуда (77%) и једна новчана казна. Судови у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине у периоду од 2013. -2015. године нису имали правоснажних пресуда којим је изречена казна затвора изнад законског минимума. У 2016. години судови у БД БиХ донијели су једну одбијајућу, три ослобађајуће и 14 осуђујућих пресуда.

Тужилаштво БД БиХ

Са 31.12.2016. године у Тужилаштву БД није било нерјешених пријава, док је било 6 нерјешених истрага.

Казненa политика судова у БиХ за коруптивна кривична дјела (на бази анализе од 3 године)

Резимирајући прикупљене податке, закључено је да је пред судовима у Босни и Херцеговини (за период од 2013. -2015. година): од 125 лица за која је изречена казна затвора, 79 лица осуђено на казну затвора испод законског минимума 63, 2% ; за 19 лица је изречена минимално прописана казна 15,2%; док је за 27 лица изречена казна изнад законом прописаног минимума 21,6% ; а условна осуда је изречена 401 лицу. Односно, судови у Босни и Херцеговини за 125 лица изrekli су затворске казне (24%), а за 401 лице условну осуду (76%). Наведеном анализом нису обухваћене ослобађајуће пресуде.

Од укупно 125 лица која су осуђена на казну затвора, закључен је споразум са 30 лица (у 28 предмета) од тога је било 22 споразума о признању кривице и 8 пресуда којим се изриче кривично правна санкција предвиђена споразумом. Од укупног броја осуђених лица, анализа је показала да је највећи број њих осуђен због почињених кривичних дјела „злоупотреба службеног положаја или овлашћења“ и због кривичног дјела „проневјера у служби“, која дјела су прописана у сва четири кривична закона (КЗ БиХ, КЗ ФБиХ, КЗ РС и КЗ БД). За основни облик кривичног дјела „злоупотреба службеног положаја или овлашћења“ у сва четири кривична закона у БиХ прописана је казна затвора од шест мјесеци до пет година, док су за квалификоване облике овог дјела прописане много строжије казне (нпр. у КЗ БиХ минимална казна затвора од једне, а максимална до десет година затвора ако је кривичним дјелом прибављена имовинска корист која прелази 10.000 КМ, односно казна затвора од најмање три године ако је кривичним дјелом прибављења имовинска корист која прелази 50.000 КМ). Према овим законима исте казне су прописане и за кривично дјело „проневјера у служби“.

Наведена статистика потврђује да оваква казнена политика у Босни и Херцеговини не само да не може донијети значајне резултате на пољу борбе против корупције, већ чак дјелује стимулативно на почињоце кривичних дјела. Судови су најчешће посезали за условном осудом, као мјером упозорења, која је по својој природи једна од најблажих алтернативних санкција. Законодавац је снажно осудио корупцијска понашања, изражавајући тај став кроз предвиђање прилично оштрих казни за почињоце таквих деликата. Судови су, међутим, користили минимум репресије коју им је на диспозицију ставио законодавац.

У правцу наведеног важно је истаћи да је Секретаријат УНОДЦ обавијестио Министарство правде Босне и Херцеговине да је успјешно завршен процес ревизије УНКАК поглавља III и IV у БиХ (ревизија имплементације Конвенције Уједињених нација против корупције у Босни и Херцеговини) и на стр. 5 сажетка истиче се слиједеће: *"Распон казне за кривична дјела корупције омогућава узимање у обзир озбиљности релевантних кривичних дјела."* Такође, значајно је поменути *"Трећи круг евалуације"*-Евалуацијски извјештај о Босни и Херцеговини који је усвојио ГРЕКО на 51. Пленарној сједници, који на стр. 36. наводи (цитат): *"... главни изазов у борби против корупције у Босни и Херцеговини лежи у ефикасној примјени законодавства. Статистике показују поприлично алармантне податке о процесуирању и доношењу пресуда за ову врсту кривичног дјела: већина случајева заврши ослобађањем или условним казнама..."*.

СТРУКТУРАЛНИ ДИЈАЛОГ О ПРАВОСУЋУ

2011. године између Европске комисије и БиХ покренут је Структурални дијалог о правосуђу. Ово је резултат одређености Европске комисије да унаприједи структуралне односе са земљама потенцијалним кандидатима за чланство у ЕУ и прије ступања на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању. У протеклом периоду Структурални дијалог постао је платформа за разговоре о свим реформама неопходним за остварење напретка у подручју усаглашавања правосуђа БиХ са одговарајућим стандардима ЕУ и са правном стечевином ЕУ, те представља прилику да се усаглашењем дјеловањем на испуњавању приоритета осигура напредак у овом сектору. У оквиру Структуралног дијалога утврђене су важне препоруке и предузете значајне и конкретне активности, међу којим треба издвојити активности на изради Нацрта закона о судовима у БиХ и Нацрта закона о ВСТС-у БиХ, а ради стварања претпоставки за што ефикаснији рад овог сегмента, консултована је и „Венецијанска комисија“.

ПРЕПОРУКЕ

-Наставити активности у оквиру Структуралног дијалога о правосуђу између Европске комисије и БиХ и осигурати да суштинска питања у вези са правосуђем буду разматрана у оквиру дијалога, те осигурати континуирану имплементацију датих препорука;

-Ревидирати Закон о ВСТС-у у складу препорука Структуралног дијалога о правосуђу између ЕУ и БиХ, мишљењем Венецијанске комисије, препорукама Европске комисије дате у Извјештају о напретку БиХ, који ће бити усмјерен на очување и јачање независности кроз систем одговорности чланова ВСТС-а и посилаца правосудне функције и који ће потицати ефикаснији и квалитетнији рад правосуђа;

- Дефинисати приједлоге за ефикасније одвраћање од тешких кривичних дјела уједначавањем казнене политике и строжијем кажњавању код кривичних дјела организованог криминала и код коруптивних кривичних дјела;

- Дефинисати приједлоге и уложити веће напоре на рјешавању заосталих предмета;

- Уложити веће напоре на примјени и промовисању алтернативних начина рјешавања предмета;

- ВСТС БиХ у сарадњи са законодавном и извршном власти сачинити стратегију за рјешавање проблема комуналних предмета.

